

"Çocuğunuzun Konuşma ve Dil Becerisi" – Bilgilendirme Broşürü U6 Çok dilli aileler için ipuçları

Sayın Ebeveynler,

Çocuğunuz artık bir yaşında ve dönmeyi, oturmayı, emeklemeyi öğrendi; yakında da ilk adımlarını atma cesaretini gösterecek. Artık dili de oldukça geliştirdi. Çocuğunuz, bazı kelimeleri ve hatta kendisine verdiği küçük görevleri bile anlamaya başlamış bulunuyor. Çeşitli sesler çıkarabiliyor, anlaşılabilir şeyler geveliyor ve hatta ilk kelimelerini söyleyebiliyor.

Aşağıda, çok dilli ailelerin yapması gerekenler hakkında bilgiler ve çocuğunuz konuşmayı öğrenirken onu nasıl destekleyebileceğinizle ilgili ipuçları bulacaksınız.

Çocuğunuz, ilk önce anadilini öğrenirse

■ Çocuğunuzla, en iyi bildiğiniz dilde konuşmaya devam edin.

Konuşulanların doğru telaffuz edilmesi, çocuğunuz için çok önemlidir. Çocuğunuzun anadilindeki kelime hazinesi ne kadar büyük olursa, ikinci dil olarak Almanca'yı öğrenmesi o kadar kolay olur.

■ Çocuğunuzun Almanca duyabileceği her fırsatı değerlendirin.

Çocuğunuz, Almancayla ne kadar erken ilişki içinde olursa, bu dili öğrenmesi de o kadar kolay olur.

Çocukların, dili diğer çocuklardan öğrenmesi çok kolay olduğundan, çocuğunuzla birlikte örneğin: (emekleyenler grubu, çocuk korosu, çocuk jimnastik grubu gibi) küçük çocuklardan oluşan bir grubu ziyaret etmeniz çok iyi olur.

Çocuğunuz, erkenden bir kreş veya çocuk yuvasına gönderirseniz, ona Almanca öğrenmesi konusunda en iyi fırsatı vermiş olursunuz.

Eğer çocuğunuz çok dilli büyüyorsa

■ Annenin ve babanın, çocuklarıyla kendi anadillerinde konuşmaya devam etmesi çok önemlidir.

Çocuklar, genellikle daha sık duydukları dilde, daha erken konuşmaya başlarlar. Bu çok normaldir. Başka bir dil konuşan anne veya babanın "kendi" dilinde konuşmaya devam etmesi, çocuğun ne yapacağını şaşırması için çok önemlidir.

■ Çocuğunuz, dilleri karıştırarak kullanırsa tedirgin olmayın.

Örneğin: Çocukların, "ekmeği" Almanca ve "yağını" ise Türkçe söyledikleri sıkça görülmektedir. Bunun hiçbir zararı olmadığı gibi, çocuğunuzun dil becerisinin ne denli yüksek olduğunun göstergesidir. Böyle bir durumda, her iki kelimeyi de kendi dilinizde tekrarlayın fakat çocuğunuzdan sizin söylediklerinizi tekrarlamasını istemeyin.

■ Anne veya babanın çocukla Almanca konuşmaması durumunda, çocuğun Almanca ile ilişkide olması çok önemlidir.

Anadile ve Almancaya verilen önem

Çocuğunuza, anadilinizle gurur duyduğunuz fakat yaşadığınız ülkenin dilinin de çok iyi konuşulabilmesinin ne kadar önemli olduğunu hissettirin. Çocuğunuzun dil öğrenmeye ne kadar istekli olacağı, özellikle de hangi dili öğrenmek isteyeceği, geniş ölçüde ilgili dillerin olumlu değerlendirilip değerlendirilmediğine ve aktif olarak konuşulup konuşulmadıklarına bağlıdır. Mesela, alışveriş yaparken Almanca, aile içinde anadilinizi konuşursanız, çocuk bu durumu daha işin başından itibaren normal karşılar.

Çocuğunuz artık bunları biliyor

10.–14. Ay

Çocuğunuz bazı kelimeleri ve kendisine verdiği küçük görevleri anlıyor ve yavaş yavaş kelime hazinesi de büyüyor (birden fazla dil öğrenen çocuklar, ilk kelimelerini bazen geç söyleyebilir).

18. Aydan itibaren

Yeni kelimeleri hızlıca öğrenir ve ilk kelime kombinasyonları oluşturmaya başlar

Çocuğunuzun konuşma gelişimine destek olmak için ne yapmalısınız

■ Nesnelere ve aktivitelerin isimlerini söyleyin ve sık sık tekrar edin.

Çünkü çocuğunuzun yeni bir kelimeyi anlayıp, kendisi de konuşurken kullanabilmesi için, o kelimeyi sizden sık sık duyması gerekir.

Örnek:

Çocuğunuzla oynarken, oyuncak kutusundan oyuncaklarını çıkardığında, ona bu oyuncakların isimlerini söyleyin:

(„Aaaa bak! köpek.“ „Oooo senin araban da mı var?“).

■ Yavaş yavaş ve anlaşılır bir dille konuşun ve cümlenin içindeki en önemli kelimeyi vurgulayın.

Bu şekilde, hem çocuğunuzun yeni kelimeleri anlayabilmesini, hem de aklında tutabilmesini kolaylaştırırsınız. Çok kısa bir süre içinde, çocuğunuzun bu kelimeleri kendiliğinden söylemeye çalışacağını göreceksiniz.

■ Çocuğunuz, henüz kelimeleri tam olarak çıkaramıyor olsa da, konuşmaya çalışmasına olumlu tepki verin.

Çocuğunuz konuşmayı öğrenmeye başladığında, bundan zevk alması çok önemlidir. Bu nedenle, çocuk dilindeki "hav hav" gibi tabirleri kullanmasında hiç sakınca yoktur. İşte böylesine bir durumda, olumlu bir tepki göstererek, ona sözcüğün nasıl doğru kullanıldığını öğretin. „Evet, köpekler hav hav der.“

■ Çocuğunuzla birlikte kolay anlaşılır resimli kitaplara bakmaya başlayın.

Kitabın içindeki nesnelere gösterin ve isimlerini söyleyin. Çocuğunuza, kendisinin de kitaba bakması için zaman tanıyın ve gösterdiği nesnelere isimlerini söyleyin.